

LIETUVOS JAUNIMO PILIETIŠKUMO ASPEKTŲ RAIŠKOS TENDENCIJOS: PILIETINO (NE)AKTYVUMO DIMENSIJA

Asta Visockaitė

Mykolo Romerio Universitetas, Lietuva

astaviso@mruni.eu

Rima Urbonaitė

Mykolo Romerio Universitetas, Lietuva

rima.urbonaite@mruni.eu

Tikslas. Atskleisti Lietuvos jaunimo pilietiškumo raiškos tendencijas, atliekant pilietinio (ne)aktyvumo problemų analizę ir nustatant jų priežasčių-pasekmių ryšius. Pilietinės visuomenės formavimasis - sudėtingas, priklausomas nuo įvairių veiksnių, ilgalaikis procesas. Vadovaujantis nuostata, jog pilietinės visuomenės formavimosi procesui didelę įtaką turi kartų kaita ir norint identifikuoti galimas pilietinės visuomenės raidos tendencijas svarbu išanalizuoti jaunimo pilietiškumo augimo potencialą pilietinio-politinio ir pilietinio-visuomeninio (ne)aktyvumo priežasčių ir pasekmių ryšių aspektais. Remiantis statistiniais duomenimis, apklausų bei tyrimų rezultatais, gali susidaryti įspūdis, jog jaunimas Lietuvoje (lyginant su bendrais visų gyventojų apklausų rezultatais) turi ženkliai daugiau potencialo pilietiškumo augimui Lietuvoje. Tačiau, ar statistiniai rodikliai, apklausų bei tyrimų rezultatai pateikia realų vaizdą ir kas iš tiesų slypi už tam tikrų skaitinių verčių lieka atviru klausimu, kurį reikėtų nagrinėti. Norint įžvelgti galimas Lietuvos jaunimo pilietinio (ne)aktyvumo tolimesnės raidos tendencijas, svarbu identifikuoti ir išanalizuoti pagrindines šiandienos pilietiškumo problemas. Taigi, remiantis R. Putnamo socialinio kapitalo indeksų komponentais bei naujausiais empiriniais duomenimis straipsnyje analizuojama Lietuvos jaunimo pilietiškumo raiška pilietinio-

politinio (domėjimasis politika, partijų politinė veikla, požiūris į politikus ir politiką) bei pilietinio-visuomeninio (dalyvavimas labdaros akcijose, savanoriškoje veikloje, nevyriausybinių organizacijų veiklose) aktyvumo aspektais.

Metodologija. Siekiant iškelto tikslo, remiantis R. Putnamo suformuota socialinio kapitalo tyrimų prieiga, analizės objektas (pilietinis (ne)aktyvumas) tiriamas dviem pjūviais – pilietiniu-politiniu ir pilietiniu-visuomeniniu, darant išankstinę prielaidą, jog analizės rezultatai skirtingais pjūviais gali skirtis, kas suponuos ir skirtingas įžvalgas dėl pilietiškumo tolimesnės raidos šiais dviem aspektais. Kiekvienas šių pjūvių analizuojamas pagal išskirtus konkrečius rodiklius, kurie turi įtaką nagrinėjamam jaunimo pilietiniam (ne)aktyvumui.

Rezultatai. Lietuvos jaunimo pilietinis (ne)aktyvumas yra susijęs su juos supančia aplinka: tėvų, draugų, mokytojų/dėstytojų pilietiniu-politiniu ir pilietiniu-visuomeniniu aktyvumu. Jie (ne)skatina domėtis politika, politiniais įvykiais ir šalies aktualijomis, įsijungti į vietos savivaldos klausimų sprendimus, dalyvauti savanoriškoje veikloje, pilietinėse akcijose. Išanalizavus šiuos aspektus galima bus identifikuoti tolimesnės pilietiškumo raidos tendencijas;

Tyrimo ribos. Straipsnyje jaunimo pilietiškumo raiškos aspektai analizuojami atliekant tik pilietinio (ne)aktyvumo vertinimą, remiantis 2012 m. empiriniais duomenimis. Siekiant analizuoti jaunimo pilietiškumo raiškos tendencijas toliau reikėtų atlikti tyrimus ir sekti rezultatų pokytį, bei analizuoti kitus pilietiškumo raiškos aspektus, t.y. jaunimo (de)motyvaciją, sąlygas pilietiškumo formavimuisi.

Praktinė tyrimo reikšmė. Identifikuotos jaunimo pilietinio (ne)aktyvumo problemos, pateikiamos tolesnės pilietiškumo raiškos tendencijos svarbios formuojant jaunimo politiką ir skatinant pilietiškumo apraiškas šalyje;

Tyrimo naujumas. 2012 metų jaunimo problematikos tyrimų rezultatų, statistinių duomenų analizė;

Reikšminiai žodžiai: jaunimas, pilietiškumas, socialinis kapitalas, aktyvumas, dalyvavimas;

Tyrimo tipas: bendra apžvalga.